

LAGUTSKOTTETS betänkande № 17/1960 med anledning av lantrådets berättelse till Ålands landsting över landskapet Ålands förvaltning och ekonomiska tillstånd under år 1959.

№ 17/1960.

Sedan landstinget med stöd av § 31 mom. 1 i landstingsordningen inbegärt lagutskottets utlåtande över lantrådets förenämnda förvaltningsberättelse, har utskottet behandlat densamma och får för landstinget vördsammast framhålla följande:

Landskapets bokslut för år 1959, såväl det ordinarie bokslutet som bokslutet över landskapets enskilda medel, åtfölja berättelsen såsom bilagor. Utskottets uppdrag omfattar likväl icke granskning av boksluten, ty enligt § 32 i landstingsordningen i dess ändrade lydelse av den 20 juli 1960 ankommer det på finansutskottet att avgiva betänkande över dem. Utskottet konstaterar likväl, att finansutskottet i sitt betänkande № 15/1960 icke haft något att anmärka mot bokslutet och att berättelsen, där den bygger på sifferuppgifter, sålunda rätt återgiver landskapets ekonomiska tillstånd under förvaltningsåret.

Också nu kan utskottet oförbehållsamt upprepa sitt tidigare i detta sammanhang gjorda uttalande, att förhållandena inom landskapets olika förvaltningsområden i stort sett utvecklats tillfredsställande och att berättelsen lämnar ett gynnsamt intryck av landskapsförvaltningen.

Utlåtanden av Ålandsdelegationen och Högsta domstolen över av landstinget antagna landskapslagar samt Republikens Presidents skrivelser med anledning av dem ingå icke i berättelsen. Men då landstinget särskilt erhållit del av dessa utlåtanden, där de negativt inverkat på landstingets lagstiftningsbehörighet, och lantrådet icke ansett nödigt att nu avtrycka dem, där landskapslag fått träda i kraft, vill utskottet här emot icke göra någon anmärkning.

Sidan 9. Förteckningen över uppdrag, som landstinget under år 1959 överlämnat åt landskapsstyrelsen, innehåller för året endast uppdrag, beträffande vilka landskapsstyrelsen tillsvidare icke fattat slutlig ståndpunkt eller nått tillfredsställande resultat. Förvaltningsberättelsen för 1958 uppräknade visserligen flertalet av de utredningar, som vid årets slut ännu berodde på åtgärd av landskapsstyrelsen, men det hade likväl varit till fördel, om 1959 års berättelse kunnat omnämna de behandlingsskeden, i vilka ännu icke avslutade tidigare utredningar befunnit sig. En jämförelse mellan de vid 1958 års slut anhängiga uppdragen och förteckningen över framställningar under 1959 kan ju utan större olägenhet verkställas, men om det för året tillämpade förfarings-

sättet fortsattes under flera år, kommer det att bereda landstinget stora svårigheter att orientera sig om förhållandena. Det synes därför önskvärt, att samma förfaringssätt som 1958 tillämpas framdeles.

Sidan 14. Det allmänt kända förhållandet, att en stor del av de för vårdpersonalen vid Ålands centralsjukhus och Ålands tuberkulosdistrikt avsedda bostäderna - det har uppgivits i genomsnitt två tredjedelar - icke begagnas av de anställda, utan att dessa av olika orsaker önska hyra sig bostad annorstädes anser sig utskottet böra beröra, ehuru detta icke framgår av specialberättelserna. Ifråga om gifta personer bland sjuksköterskor och ekonomiepersonal är detta naturligt, men beträffande ogift personal, som icke har hem i närheten, är det anmärkningsvärt att särskild bostad upphyres annorstädes. Tydligen hava de normer, som följdes vid personalbostadens uppförande, visat sig ohållbara, ty den hyra, som uppbäres av vederbörande, för närvarande mk 3.800:- per rum och månad, bör icke som sådan vara avskräckande. Det synes vara skäl att taga missförhållandet under noggrant övervägande och försöka få till stånd en ändring, så att bostadslokalerna icke stå oanvända. Möjligen kunde de enligt korridorsystem inrättade enskilda rummen med delvis gemensamma bad- och tvättrum ändras till familjebostäder.

Utan något som helst misstroende mot landskapsstyrelsen eller revisorerna har utskottet i detta sammanhang velat anknyta till vissa uttalanden i budgetdebatten och framföra en tanke, att revisionssystemet i landskapsförvaltningen snarligen borde utbyggas. Revisionen, som utföres av på vissa år valda förtroendemän, uppbyggdes enligt förhållanden, som icke tåla jämförelse med den förvaltningsapparat, som landskapet nu sysselsätter, och de medel, som nu anvisas av landstinget. Årligen stiftas landskapslagar, som under landskapsstyrelsens överinseende pålägga kommunerna stora skyldigheter och för inkommande år överskrider landskapsbudgeten miljardstrecket.

I riket utfärdades den 23 december 1947 en lag om revision av statshushållningen (№ 967/1947), som trädde i kraft den 1 januari 1948. Den ersatte lagen av den 17 april 1931 angående statens revisionsverk (№ 126/1931) och utökade i avsevärd grad revisionsverkets uppgifter. Enligt § 1 mom. 1 i 1947 års lag stadgas: "För revision av statshushållningen finnes ett statens revisionsverk med uppgift att granska lagligheten och ändamålsenligheten av skötseln av statens hushållning samt i-akttagandet av statsförslaget ävensom att sköta statens allmänna bokföring." Revisionsverket är ett permanent ämbetsverk, som underlyder finansministeriet och vars verksamhet närmare regleras av lagen och dess

-3-

verkställighetsförordning (№ 969/1947). Det har bl.a. till uppgift att kvartalsvis inkomma till statsrevisorerna och finansministeriet med redogörelse för sin verksamhet under föregående kvartal samt årligen till statsrådet och statsrevisorerna med berättelse om sin verksamhet under det föregående finansåret. Det skulle föra för långt att här närmare ingå på revisionsverkets organisation och uppgifter, till vilka bl.a. hör granskning av samhällens, samfunds och sammanslutningars, som åtnjuta statsunderstöd, medel och räkenskapsföring, men det är uppenbart att verket utgör ett stöd såväl för statsrevisorerna som för finansministeriet, respektive statsrådet.

Rikets instruktion för statsrevisorerna är stadfäst den 8 juni 1951 (№ 391/1951) och innehåller bl.a. stadgandet att statsrevisorerna må ordna sin verksamhet jämväl i samarbete med statens revisionsverk.

I landskapslagstiftningen återfinnas de allmänna stadgandena om revisionen i landskapsförvaltningslagens (22/52) 59-63 §§ samt i instruktionen för revisorerna av den 8 maj 1933 (7/33). Sistnämnda instruktion bygger i väsentliga delar på rikets nu upphävda lag av den 17 april 1931 och därtill anslutna förordning av den 22 december 1931 (№ 373/1951). I jämförelse med statens senare lagstiftning är landskapslagstiftningen föråldrad, ehuru revisorerna, såsom finansutskottet framhåller i sitt betänkande № 15/1960, meddelat att de anse sig kunna genomföra granskningen med tillräcklig noggrannhet, ehuru landskapets budget och förvaltning fortfarande utökas, då siffergranskningen omhänderhaves av sifferrevisorerna och fackmannahjälp får anlitas efter behov.

Det må ytterligare framhållas, att ovanstående uttalanden om revisionen icke föranletts av lantrådets berättelse eller av misstroende mot revisorerna, utan av omtanke om landskapets allsidiga utveckling, såsom ett allmänt referat, som kan diskuteras. Ty det är rimligt att en fast anställd landskapsrevisor, utrustad med lämpliga befogenheter, skall kunna gagna landskapsförvaltningen, följa med utvecklingen på olika förvaltningsområden och göra påminnelser, där sådana kunna vara behövliga. Utskottet gör emellertid intet förslag.

Med hänvisning till ovensagda föreslår utskottet vördsammast,

att landstinget ville godkänna lantrådets berättelse över landskapets förvaltning och ekonomiska tillstånd under år 1959.

Mariehamn den 5 december 1960.

På lagutskottets vägnar:

-4-

Jan Erik Eriksson
Jan Erik Eriksson
ordförande.

Axel Kuffschinoff
./.
Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson - Nils Dahlman - Eliel Persson - Gösta Nordman och Gustaf N. Jansson.

Revisorernas berättelse över granskningen av land=skapets räkenskaper och ekonomiska förvaltning under år 1959.

Till Ålands landsting

från landskapsrevisorerna.

Sedan undertecknade landskapsrevisorer utfört granskning av landskapet Ålands räkenskaper för år 1959 samt av den ekonomiska förvaltningen under samma år, få vi i enlighet med föreskrifterna i 61 §, landskapslagen angående landskapsförvaltningen i landskapet Åland nu värd- samt avgiva följande redogörelse.

Granskningen av räkenskaperna och bokslutet vidtog den 25 mars och avslutades den 5 oktober. Övrig granskning har skett fortlöpande under hela året.

Inventeringar av centralkassan och underredovisares kassamedel ha vid olika tillfällen verkställts. Detalj- och siffergranskning har utförts av siffergranskarna, vilkas berättelse bifogas som bilaga.

Vid besök på respektive platser ha vägar, vägavdelningens verkstad, bryggor och färjtrafik granskats. Byggnadsplatser ha besökts.

Fortlöpande ha avdelningarnas protokoll granskats och sättet för expediering av ärenden observerats.

Bokslutet.

Det av landskapsstyrelsen fastställda ordinarie bokslutet överensstämmer med föreskrifterna i § 25, landskapslagen angående landskapet Ålands finansförvaltning samt utvisar landskapets utgifter och inkomster, fördelade på de olika momenten i budgeten samt i skilda kolumner de i densamma å varje moment anvisade anslagen och huru mycket de verkliga inkomsterna och utgifterna varit större eller mindre än de beräknade.

Bokslutet åtföljes av sedvanliga relationer, däribland relationer angående reserverade och tidigare kompenserade anslag, reserverade anslag utom kolumn samt utgiftsrester utom kolumn.

Resultatet av budgetens förverkligande framgår av bokslutshandlingarna och i den mån de särskilda momenten uppvisa inkomstunderskott resp. utgiftsöverskridningar ha dessa icke varit av sådan art att de föranleda anmärkning. Överskridningarna utgjorde i ordinarie budgeten 18.233.978 mk och hänförde sig till förslagsanslag. På olika lönemoment var överskridningen sammanlagt 5.338.427 mk.

Över landskapets enskilda medel har upprättats skilt bokslut, som icke föranleder anmärkning från revisorernas sida.

Särskilda iakttagelser vid granskningen.

Särskild granskning har ägnats vägbyggnadsärenden i samband med årsrevisionen. Ett vägbyggnadsföretag har granskats i detalj med avseende å bl.a.: entreprenadens utbudande, anbudens handläggning, kontraktet och dess fullföljande, ratternas betalning, avsyning av det färdiga bygget samt förfarande, då landskapets vägmaskiner uthyrts.

Revisionsberättelse.

Undertecknade av Ålands landskapsstyrelse utsedda att detaljgranska landskapets räkenskaper för år 1959 har fullgjort uppdraget och avger följande redogörelse för granskningen:

Revisionen har omfattat genomgång av landskapets bokföring för ordinarie medel, varvid även underredovisarnas redovisningar granskats. Verifikationerna har genomgåts och nödig kontroll av multiplikationer och additioner har gjorts. Samtidigt har verifikationerna granskats i formellt avseende och prövats i fråga om deras skälighet. Där sådana utbetalningar gjorts, vilka erfordrar landskapsstyrelsens godkännande, har medelst stickprov kontrollerats att utbetalningarna skett i stöd av landskapsstyrelsens beslut. Verifikationerna har granskats vara behörigen godkända och utanordnade. Medelst stickprov har kontrollerats att verifikaten införts riktigt i kassaboken.

Vi har under vår granskning funnit att räkenskaperna är i god ordning och att de har handhåfts med omsorg. I

den mån mindre felaktigheter förekommit har dessa rättats.

Mariehamn den 15 september 1960

Bertel Widén

Bertel Widén

GRM

Ake Bamberg

Ake Bamberg

GRM

Ålandsdelegationen har i skrivelse av den 11 februari 1960 till landskapsstyrelsen uttalat, att utgifterna för kosthållningen vid centralsjukhuset borde nedbringas. Revisorerna ha tagit del av de synpunkter, för vilka det redogjorts från vederbörligt håll. Dessa synpunkter torde komma att redovisas i budgetförslaget för år 1961, enligt vad som meddelats oss.

Revisorernas yttrande.

Som resultat av granskningen få vi meddela,

att landskapets inkomster vederbörligen influtit samt bokförts på riktiga konton,

att utgifterna överensstämma med gällande lagar eller i övrigt meddelade föreskrifter,

att bokföringen är riktig och överensstämmande med gällande föreskrifter om räkenskapsväxandet,

att räkenskaperna med därtill hörande boksluts- och övriga rapporter äro riktiga och fullständiga,

att otillbörliga överskridningar icke skett,

att respektive anslag använts till för dem avsedda ändamål, såvitt vi kunnat finna, samt

att skäl till anmärkning i fråga om hushållningens ändamålsenlighet ej framgått.

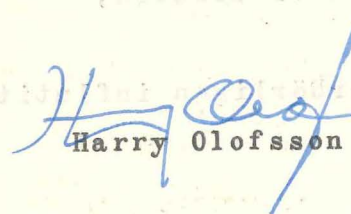
Med anledning härav och under hänvisning till förestående redogörelse få revisorerna föreslå,

att landskapsstyrelsen och vid den-
samma anställda samt landskapssty-

relsen underlydande redogörare måtte
beviljas ansvarsfrihet för handhavan-
det av räkenskaperna och den ekono-
miska förvaltningen under år 1959.

Mariehamn den 10 oktober 1960.

Thor Osterlund

Harry Olofsson

Martin Isaksson.